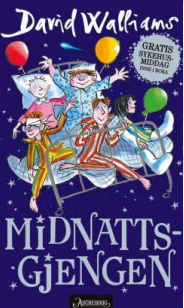

RETT BOK TIL RETT ELEV

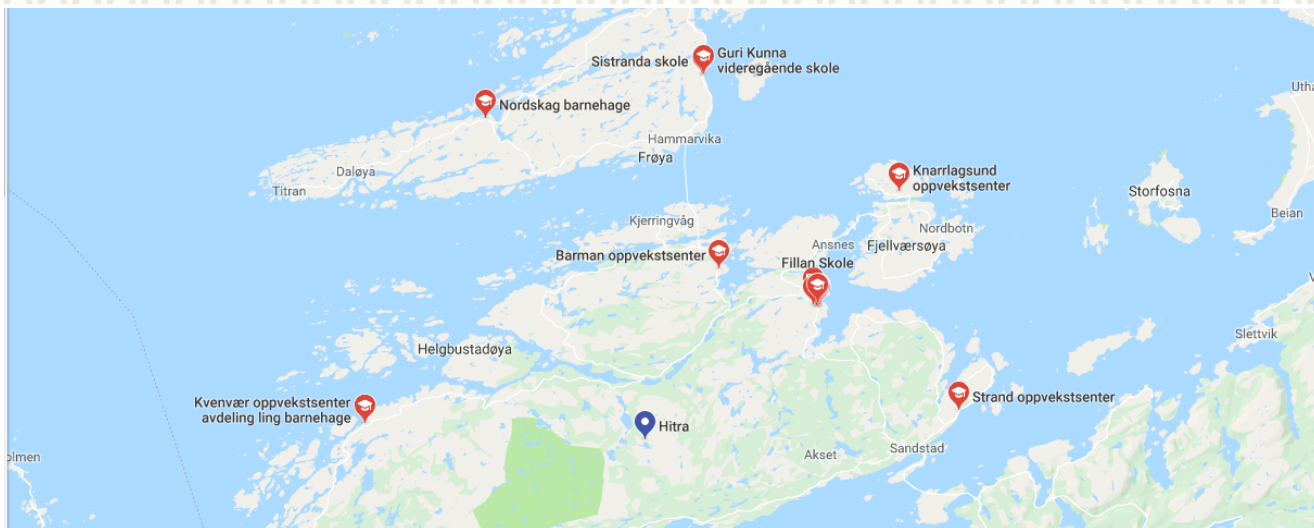
SKOLEBIBLIOTEKUTVIKLING

28. August 2019

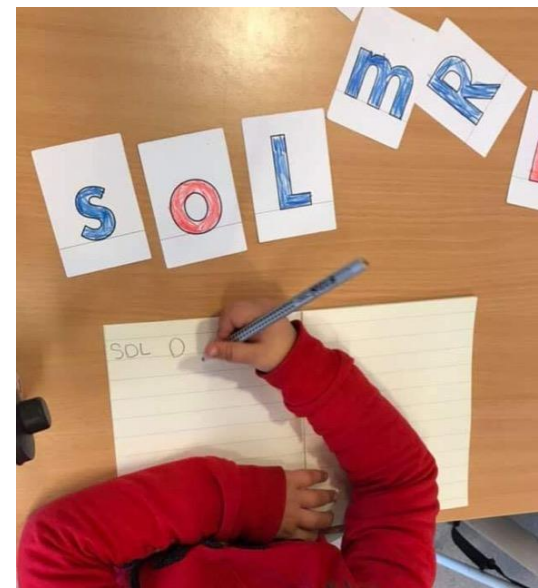

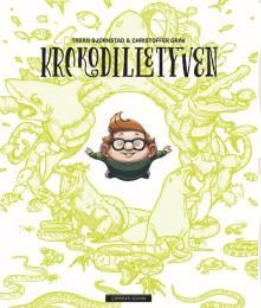
RETT BOK TIL RETT ELEV

LEVE

- Grendaskoler:
 - Strand oppvekstsenter, 1.-7. kl, ca 70 elever
 - Barman oppvekstsenter, 1.-7.kl, ca 60 elever
 - Knarrlagsund oppvekstsenter, 1.-7.kl, ca 40 elever
 - Kvenvær oppvekstsenter, 1.-4.kl, ca 15 elever
 - (Hemnskjela oppvekstsenter, 1.-4.kl, ca 15 elever)
- Sentrum:
 - Fillan skole, 1.-10. kl, ca 150+180 elever

RETT BOK TIL RETT ELEV

Samarbeidsavtale mellom folkebibliotek og skolebibliotekene fra 2012

MÅL:

- Alle barn på Hitra skal kjenne og kunne bruke skolebiblioteket og folkebiblioteket før de forlater grunnskolen.
- Bibliotekene skal samarbeide om aktiviteter som stimuler til leselyst og leseglede.
- Bibliotekene skal gi barn og unge tilgang til et vidt spekter av informasjons- og kommunikasjonskilder. De skal også få opplæring i innhenting av informasjon.
- Kommunale ressurser samordnes – både innenfor bibliotekfag og økonomi.
- Alle skolebibliotekarer bør ha skolebibliotekarutdanning.
- **Alle skolebibliotek skal ha elektronisk bibliotekskatalog og utlånsmodul, Mikromarc 3.**
- Skolebibliotekarene bør bemannes med en grunnressurs på min. ¼ undervisningstime pr uke pr klasse
- Skolebibliotekaren bør disponere et budsjett som tilsvarer innkjøp av minimum en ny bok pr. elev pr. år. Et skolebibliotek skal ha en grunnstamme på minimum 2500 bøker. Antall bøker bør tilsvare 10 til 15 bøker pr. elev. Skolebiblioteket må inneholde faglitteratur til bruk i opplæringen samt skjønnlitteratur som inngang både til fag- og fritidslesing.

Kilde: *Forslag til nasjonal standard for skolebibliotek
IFLAs retningslinjer for skolebibliotek Rev 2015*

RETT BOK TIL RETT ELEV

→ SAMARBEIDSAVTALENS TILTAK:

- Bibliotekaren skal besøke klassene for å informere om folkebiblioteket.
- Alle elever skal besøke folkebiblioteket minst 2 ganger hvert skoleår.
- Foreldrene informeres på 1. og 3. klasses foreldremøter om bibliotekbruk og lesing.

RETT BOK TIL RETT ELEV

→ SAMARBEIDSAVTALENS TILTAK:

- Felles faglige møter for folke- og skolebibliotekarer minst en gang pr. år.
- Informasjon fra folke- og skolebiblioteket til lærerne; om biblioteksystemet, og om nyere litteratur
- Samarbeide ved ulike leselystaksjoner.
- Hjelpe hverandre med å lage gode system for skolebibliotekene ang. organisering og utlån.
- Tydeliggjøre bibliotekets rolle i skolens ulike planer; som virksomhetsplan, lokal læreplan, halvårsplan, ukeplan etc.
- Styrke elevenes informasjonssøkekompetanse gjennom kildekritikk, kvalitet på informasjon etc., jmf. kompetansemålene i Kunnskapsløftet.
- Arbeide aktivt

for at Hitra kommune skal få en egen skolebibliotekplan.

RETT BOK TIL RETT ELEV

Lokal strategi for språk, lesing og skriving 2018-2021

Fagnettverk for *Språk, lesing og skriving*, for 1-4. kl og barnehage, er en viktig arena for erfaringsdeling, kunnskapsbasert arbeid, (se modell) og utvikling av kollektiv kompetanse.

Lærere i 1.-4.kl i Hitraskolen møtes 1 gang i måneden.

RETT BOK TIL RETT ELEV

Lokal strategi for språk, lesing og skriving
Innsatsområder:

Å styrke barnehagens språkmiljø

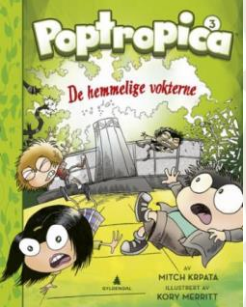
Å styrke helsestasjonens språkmiljø

Å forbedre lese- og skriveopplæringen for 1.- 4. trinn, som grunnlag for livslang læring

Å gi barn og unge økt leseglede

Å styrke bruk av digitale verktøy ved språkstimulering i barnehagen og i språk, lese og skriveopplæringen i skolen

Å styrke foreldreinvolvering i barnehagen og i skolen

RETT BOK TIL RETT ELEV

Kjennetegn på god praksis med leseglede

Alle barnehager og skoler har et bibliotek som er tilgjengelig for barn og elever. Bøkene er innenfor barnas rekkevidde.

Barnehager og skoler har et godt samarbeid med det kommunale biblioteket.

Alle barn får mulighet til å lese/bli lest for hver dag. Rett bok til rett elev til rett tid!

Barnehagen og skolen sørger for litteratur som er tilpasset barnas interesser og alder, og som kan knyttes til tema de arbeider med.

De ansatte forstår at det å formidle krever godt forarbeid, og de vet at de kan reflektere, fabulere og leike videre sammen med barna ut fra bøkens innhold.

Alle ansatte i Hitraskolen er kjent med og benytter kommunens leseplan.

Barn med annet morsmål enn norsk, tegn og ASK får tilgang på bøker på eget språk/kommunikasjon.

Foreldre samarbeider med skolen slik at barn får leseglede.

Alle nye elever i Hitraskolen får raskt informasjon om kommunens satsning på språk og informasjon om hva biblioteket kan bidra med.

RETT BOK TIL RETT ELEV

Rett bok til rett elev 2019/20

Arbeidsgruppe

(flere rektorer,
oppvekstsjef, (PPT),
ressurslærere)
Møte 1 gang i mnd

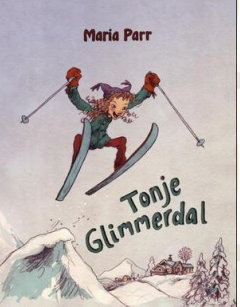
Prosjektleder

35% stilling

Skolebibliotekar- forum

Møtes minst 3 ganger
i året

Lærerne i
Hitraskolen
Norsklærere
på m-trinn

MÅL: RETT BOK TIL RETT ELEV

Kompetanseheving av skolebibliotekarer

Skolebibliotekarforum

Økt ressurs i prosjektperioden

IBBY

Utdanning ved UiA

Studietur til Spangereid sammen med 5.kl lærere

Lærere får økt litteraturkompetanse

Plandag v/Katrine V Tollaksen og Line H Hansen

Nettverksmøter for norsklærere på m-trinnet

Språkløyper.no

Boktips på felles ped.møter på enhetene

Opplæring i skolebibliotekets organisering på enheten

Elever får leseglede

Lesekvarten

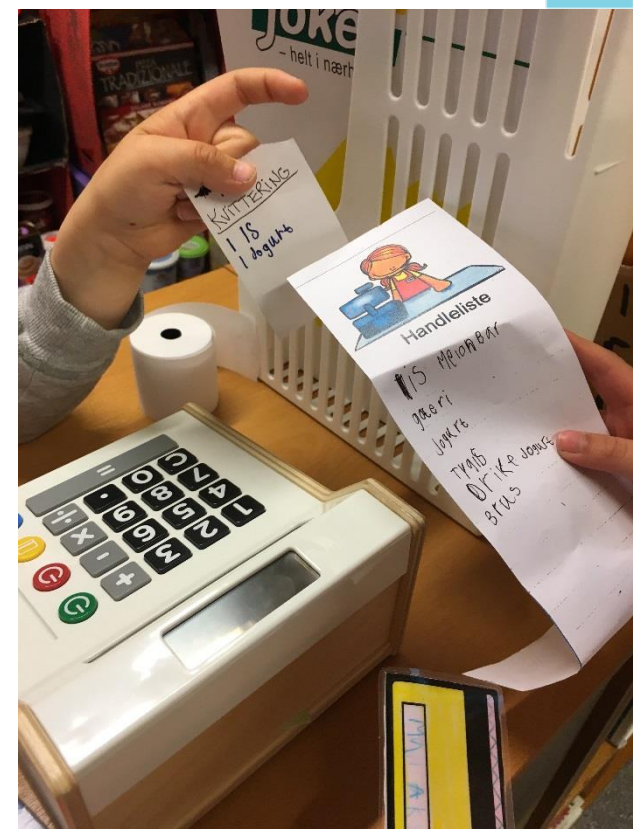
Egenvalgt bok til hjemmelekse

Ukentlig bibliotektime
Bokpres. - boklån – o.a.

Skolebibliotekassistenter
Utstillinger av bøker

RETT BOK TIL RETT ELEV

<u>Egenfinansiering:</u>			
Egne prosjektmidler:			
Ressurslærer 1	kr 600 000,00	25 %	kr 150 000,00
Ressurslærer 2		10 %	kr 60 000,00
Omdisponerte midler:			
Skolebibliotekarer på 5 skoler, totalt:		15 %	kr 90 000,00
Totalt:			kr 300 000,00
Egenfinansiering		30 %	kr 294 000,00
<u>Prosjektmidler:</u>			
Kompetanseutviklingsmidler:			
Utvikling av kompetanse og materiell til lærerne:			kr 80 000,00
Planleggingsdag for lærere:			kr 40 000,00
Prosessveiledning til prosjektgruppa:			kr 20 000,00
Skolebibliotekarmidler:			
Økt skolebibliotekarressurs i prosjektperioden:	55 %		kr 330 000,00
Skolebibliotekarkunnskap v/UiA 30sp	25 %		kr 150 000,00
Prosjektledelse:			
Prosjektleder	10 %		kr 60 000,00
Totalt			kr 680 000,00
Prosjektsum:			kr 980 000,00

INSPIRASJON : RETT BOK TIL RETT ELEV

LEVE

LESEGLEDE PÅ TIMEPLANEN
Spangereid skole, Lindesnes kommune

Systematisk og kollektivt arbeid med lesing over tid øker sannsynligheten for suksess!

[Skolebibliotekarer i Norge](#)

[BUE \(Barne- og ungdomsbibliotekarenes erfaringsportal\)](#)

[Kreativt bibliotek](#)

RETT BOK TIL RETT ELEV

SKOLEBIBLIOTEKARENS JOBB

Drift/administrasjon

- Utlån/innlevering av bøker til lærere/elever
- Holde skolebiblioteket ryddig
- Samle statistikk (februar/mars)
 - Utlån skolebibliotek og bokbuss
 - Levere nasjonalbibliotekets statistikk
- Budsjett
 - 10 000,- pr år
 - minst en ny bok pr. elev pr. år, grunnstamme på minimum 2500 bøker, antall bøker bør tilsvare 10 til 15 bøker pr. elev.
- Kassere gamle bøker (hele året)
 - Slitte og ødelagte bøker.
 - Bøker hvor innholdet er foreldet.
 - Bøker som er lite innbydende og uaktuelle.
 - Bøker med foreldede og/eller uakseptable holdninger
 - Bøker som ganske enkelt ikke har noe i et skolebibliotek å gjøre.
- Sende ut purringer på våren, i mai. Da får man alle bøkene inn, og elevene kan evt låne med seg bøker til ferien.
- Ajourføre låneregisteret
 - August: lage kort til 1.klassingene og nye lærere
 - Juni: Flytte 7.klassingene til Fillan

Veiledning

- Hvordan en bibliotektime bør være
- Ekstra lesefokus:
 - Leseprosjekt høst
 - 6.kl leselystaksjon - bokslukerprisen
 - Litteraturuke før vinterferien – høytlesing 30 min hver dag i ulike grupper
 - Eks tema: Astrid Lindgren, Bildebøker, Eventyr
 - avslutte med bokkarneval
 - Verdens bokdag 23.april
 - 1.-4.kl Litteraturløype – bruke kasserte bøker (brette kunst), oppgaver, organisert av 7.kl
 - Faddere bør lese for fadderungen sine – minne om dette.

RETT BOK TIL RETT ELEV

SKOLEBIBLIOTEKARENS JOBB

Inspirere til lesing

- Lesekroker og plakater rundt om på skolen
- Skiftende utstillinger
- Lesekampanjer
 - Lokal lesekampanje mellom vinterferie og påske – Hitra leses!
- Innlegg på sosiale medier Lesekampanjer for ulike
- Faddere bør lese for fadderungen sine – minne om dette.

Opplæring av lærere og bibliotekassistenter

- Bibliotekassistentene trenger opplæring i MM3 og hylleplassering
 - Viktig med jevnlige møter, og lønn (pizza☺)
- Andre voksne på skolen trenger opplæring i MM3 og hylleplassering
- Hvordan en bibliotektime bør være
- Alle elevene må få opplæring i oppførsel på et bibliotek, hylleplassering, selvbetjent lån

Hitra leses
3./4.kl – den skolen på Hitra som i snitt pr elev leses mest.
Lærerne i en egen klasse☺

RETT BOK TIL RETT ELEV

SKOLEBIBLIOTEKARENS JOBB - Bibliotekassistentenes jobb

Drift/administrasjon

- Rydde i ett friminutt i uka
- Betjene skolebiblioteket når 1.-4.kl er der

Veiledning

- Veilede småtrinnslevener når de har bibliotektime.

Inspirasjon

- Presentere bøker på boklunch en gang i måneden
- Lese for barnehagen
- Lage utstillinger, på skolebibliotek og i gangene, lage temavegger – ansvar for et utstillingspunkt hver

RETT BOK TIL RETT ELEV

Årshjul for skolebibliotekarene i Hitraskolen

- August
 - Sommerles
 - Rett bok til rett elev – bokprat 6. trinn
 - Sette opp skolebibliotekets timeplan – faste timer til alle klassene
 - Utstilling
- September
 - Rett bok til rett elev – bokprat 7. trinn
 - Innlegg på skolens hjemmeside + kommunens hjemmeside
 - Info til lærerne på fellesmøte – skolebibliotektime, organisering av biblioteket/utlån
- Oktober
 - Skolebibliotekarforum
 - Rett bok til rett elev – bokprat 5. trinn
 - Bokslukerprisen 6. trinn (innen nov)
 - Påmelding til Tid for ti, nynorsk 7.trinn: Foreningen Les
 - Info til lærerne fra folkebiblioteket
 - Utstilling
- November
 - Søk kurs i MM3/bibliotekets organisering på 5. trinn.
 - Nordisk bibliotekuke og den store høytlesingsdagen
 - Innlegg på skolens hjemmeside + kommunens hjemmeside
 - TxT-aksjon på ungdomsskolen: Foreningen Les
 - IBBYS høstkurs, i Trondheim
- Desember
 - Utstilling

RETT BOK TIL RETT ELEV

Travle LÆRERE må prioritere lesing i hverdagen, de trenger:

- God tilgang til bøker
- Å beherske utlånssystemet på skolen
- Skolebibliotekbruk/boktips som saker på pedagogiske møter

RETT BOK TIL RETT ELEV

SKOLEBIBLIOTEKARER med lite tid, trenger:

- **Enkelt utlånsystem**
 - Trenger tall til statistikk
- **Innkjøp/katalogisering**
 - Kanskje folkebiblioteket kan hjelpe?
- **Skolebibliotekforum**
 - Erfaringsutveksling
 - Kompetanseheving